

Bier, Bloed & Modder

een rugbyfanzine

*'Als ik rugbypalen zie
weet ik dat er beschaving
in de buurt is. Al is het
maar een dun laagje.'*

DAMES GAAN VOOR

Een themanummer over vrouwenrugby is dat eigenlijk nog wel nodig in 2025? Wij vonden passend omdat vijftig jaar geleden de eerste dameswedstrijd in Nederland werd gespeeld. Bovendien begint het tiende Dames WK op 22 augustus, vandaar dat jullie dit nummer twee weken eerder krijgen. In twintig jaar tijd groeide het aantal vrouwenteams met twintig stuks net zoveel als het aantal mannenteams. Maar bij de vrouwen was dat een groei van 167% tegen 16% bij de mannen. En waar vroeger meisjes een uitzondering waren bij de jeugd zijn ze nu een vaste waarde geworden en is er met het Dutch Girls Rugby programma een weg ingeslagen om meisjes eigen spel te laten spelen en ze te behouden als ze van de Junioren de overstap (moeten) maken naar de senioren dames in verband met het krachtsverschil. Nederland mag trots zijn op een leidende rol in het ontstaan van damesrugby. De eerste vrouwenwedstrijd in ons 'kleine' rugbyland in 1975 was iets meer dan een decennium na debuut wedstrijden in Schotland en Frankrijk. En zoals iedere rugbykenner weet werd de allereerste vrouweninterland in Utrecht gespeeld. Maar net als in alle andere landen moesten de vrouwelijke pioniers knokken voor hun plek in de sport en zou het acht jaar duren voor de Nederlandse Rugby Bond damesrugby erkende en opnam in haar beleid. Dit nummer is een ode aan de vrouwen en mannen die de afgelopen vijftig jaar tegen vooroordelen vchten, tegen muren aanliepen en met elkaar ervoor zorgden dat vrouwenrugby een vast onderdeel is geworden van onze sport, én de Nederlandse XV op de veertiende plaats van de wereldranglijst staan.

Bier, Bloed & Modder wordt gemaakt door

Redaktiekollektief 'The Odd-Balls'; Doedelzak, Goof, Hopeloos, Jan-Julius Bokkepoet, Kap'tein Aardbei, Leonardus von Hamschmidt, Peter, Sjaanèdt en Sjardonee.

Medewerkers aan dit nummer: Gwendolyn Barth, Hanneke Brouwer, Dominique Danton, Minke Docter, Gigi, Els van Griensven, Ginny Hamilton, Marion van den Hoogen, Kelly van Harskamp, Joni, Tessa Kocken, Jolanda Kramer, Irma Smeenk, Trudi Sonderkamp, Yvonne Versluijs, Anne-Mieke van Waveren, Miriam Wasterval en Mireille Winkelmolen.

Tekening omslag: Marlon Paul Bruin

Op onze Facebookpagina vind je alle foto's uit dit nummer, groter en de meeste in kleur:
<https://www.facebook.com/The-Odd-Balls>

Redactieadres: BBMfanzine@gmail.com

Website: www.bierbloedenmodder.nl

Postadres: P/a Bernhardstraat 46, 3248 AD Melissant

Abonnement vanaf € 12,- voor vier nummers. Kijk op onze website, ook voor staffelabonnementen.

Abonnement buitenland € 17,50 voor vier nummers.

IK BEN EEN VROUW MENEER

Ik ben een vrouw meneer, dat had U al gezien
Maar dat ik nog meer ben, dat wist U niet misschien
Ik ren nu ook meneer, ik vecht nu ook meneer
Ik raak niet van de kook, maar toch ga ik tekeer

Daar gaat je snoezepoes, daar gaat je poppedijn
Zoals ik eenmaal was zal ik nooit meer zijn
Ik ben nu prop meneer, ga in galop meneer
Ik zit er bovenop en pak de bal dan weer

Ik kan ook scrum-half zijn en passen in de lijn
En voor full-back meneer ben ik nog niet te klein
De scrum staat sterk meneer, door vrouwenwerk meneer
Ik ben geen haaiebaai toch druk ik een try

Ik heb een eigen wil, ik heb een eigen brein
Dus ben ik een vrouw genoeg om rugbyster te zijn

Tekst: De tekst is een bewerking van het lied 'Milord' dat bekend werd in de versie van Edith Piaf. Deze tekst werd onder andere geschreven door Irma Smeenk en andere dames van RC Wageningen begin jaren '80. Buiten de wedstrijden en trainingen kwamen de dames eens per maand bij elkaar voor een 'social'. Ze maakten cadeaus (broodfiguren als klompen, rugbyballen, RC Wageningen-logo, breiden truitjes, vaantjes) voor hun tegenstanders op toernooien en buitenlandse reizen en deden veel aan PR om damesrugby te promoten. Ze zongen ook veel maar vonden dat er wel wat vrouwvriendelijkere liederen mochten komen. Waarom een bewerking van dit lied? Irma denkt dat het onder andere te

maken had met het feit dat Edith Piaf een sterke vrouw was en misschien omdat hun trainer destijds, Dominique Danton, een Fransman was. Het lied klonk luid over Sportpark De

Zoom in Wageningen toen daar eerder dit jaar het 50-jarige jubileum van vrouwenrugby in Nederland werd gevierd.

Muziek: "Milord" is een lied geschreven als "Ombre de la Rue" in 1959 door Georges Moustaki (tekst) en Marguerite Monnot (muziek) en bekend geworden in de vertolking door Édith Piaf uit hetzelfde jaar. Het chanson verwoordt de gevoelens van een 'havenmeisje' dat verliefd wordt op een welgestelde upper-class Britse reiziger (ofwel "milord") die ze een aantal keren heeft zien lopen in de stad vergezeld van een mooie jonge vrouw. De zangeres voelt zich vervolgens slechts de 'schaduw van de straat'... (Ombre de la Rue).

oppas. Zo konden alle kleintjes gewoon mee, en waren ze in goede handen terwijl hun moeders op het strand tekeergingen. Mettertijd groeiden de Golden Girls uit tot bekende en welkome gasten op Ameland. Niet alleen op het strand stonden ze hun vrouwtje – ze wisten zelfs een keer de finalepoule te bereiken – ook buiten de lijnen blonken ze uit in gezelligheid, een breed scala aan drankspelletjes en veel, héél veel zingen (zoals een eigen, zelfgeschreven Golden Girls-lied). Een gouden rollator werd ingevlogen ter ere van Els' 50e verjaardag – en bolderde 's avonds achter de fiets over de Amelandse keien mee naar de kroeg.

Het 10-jarig bestaan van de Golden Girls was dan ook een mijlpaal die met gepaste bombarie gevierd werd. Er was een speciaal gebrouwen Golden Girls-biertje en de dames voerden voor hun wedstrijden een zelfbedachte Haka uit. Tijdens een belangrijk duel tegen Ameland probeerden ze de ref over te halen tot een 'shot-out': een shoot-out met shotjes. Het mocht niet.

Golden Girls Haka op het strand van Ameland

Kortom: na 10 jaar bruisten de Golden Girls als nooit tevoren. Des te verrassender was het dat ze aankondigden te gaan stoppen. Maar daar staken de Amelanders een stokje voor. De eilandbewoners konden de Golden Girls, die in hun gouden jasjes inmiddels zo'n vertrouwd en geliefd onderdeel waren geworden van het jaarlijkse rugbyspektakel op het eiland, niet zomaar laten verdwijnen. En zo leefde de legende nog een paar jaar voort, elk jaar opnieuw hopen op een veteranencompetitie met andere tot de verbeelding sprekende 'gouden' namen, zoals 'Ouwe Beuk' (o.a. oud-RC Wageningen), 'uitgeRUS't (oud-RUS) en 'Lazy Wasps' (oud-Wasps).

Inmiddels zijn de Golden Girls dan toch echt gestopt. Op het veld wel te verstaan. Buiten het veld fonkelen ze als vanouds. Geregeld vertrekt er een Golden Girls-trip, waarop zingen, lachen, alcohol en vooral heel veel gezelligheid hoogtij vieren. En ja, van het grut dat destijds die Amelandse boerderij onveilig maakte terwijl hun moeders naar hartenlust schermutselden op het strand, rugbyt een aantal nu zelf. Even was er al een 'Next Generation Golden Girls'-team, maar dat hield niet lang stand. Te jeugdig nog misschien. Maar niemand ontkomt aan het voortschrijden van de tijd. Wie weet zijn Els en Trudi binnenkort getuige van een Golden Girls-revival.

Op Ameland leeft de legende in ieder geval onverminderd voort. Onderweg naar het Beach rugby-weekend worden de gouden jasjes op de boot meteen herkend: "Ja! De Golden Girls zijn er weer!"

Jan-Julius Bokkepoot

50 JAAR DAMESRUGBY IN NEDERLAND

"Ze deden nogal melig en denigrerend tegen ons"

Natuurlijk stond er een man of stonden misschien wel een paar mannen aan de bakermat van het damesrugby in Nederland. Want in de hoofden van Wiebe Uithof en Flip Karssen ontstond al in 1975 het idee om een damesrugbywedstrijd te organiseren. Hun club, het toen nog louter uit studenten bestaande RC Wageningen, bestond namelijk vijf jaar en dat moest natuurlijk ruim gevierd worden. Behalve een groot feest met veel bier en een terugblik op vijf jaar rugby in studentenstad Wageningen, kwamen de heren op het idee om ook maar eens vrouwen uit te nodigen om op het rugbyveld actief te worden. "Wij speelden toen al wekelijks gemengd volleybal en basketbal in een sporthal in Wageningen", vertelt Wiebe Uithof, nu 73. "Dat wilden we toen ook bij ons eerste lustrum doen, maar ja, gemengd rugbyen was natuurlijk not done."

Voor die eerste dameswedstrijd werden dus de basketbal- en volleybaldames in Wageningen geïnviteerd, net als de eigen vriendinnen. Dat was niet tegen dovenmansoren gezegd bij een aantal vrouwelijke supporters van RC Wageningen. Marja Verhoef, nu 72, was één van hen. Tussen het vouwen van de was door herinnert ze: "Het leek ons hartstikke leuk om eens een keer te rugbyen, maar wij kregen daarvoor geen dertig vrouwen bij elkaar. Dus hebben we The Elephants in Eindhoven gebeld of zij ook niet met vrouwen wilden komen spelen." Wiebe Uithof: "Ja, zij waren wel in voor een geintje. Niet om vrouwen te betuttelen of ze uit te lachen, nee dat was geenszins het geval."

En dus togen de Wageningse dames aan het trainen. In twee weken tijd werden ze klaargestoomd voor het grote moment: op 12 april 1975 stonden de vrouwen van Wageningen en The Elephants tegenover elkaar. Bewonderd door honderden toeschouwers (want ja: wie heeft er ooit vrouwen zien rugbyen) speelden de dames in dezelfde shirts waarin de mannen eerder die dag hadden gerugbyd. Maar ach, een kniesoor die daar op let. Het hield de Wageningse dames ook niet tegen, want de wedstrijd eindigde in een luid bejubelde 4-0 overwinning. Matchwinnaar werd Paula Koedijk die de enige try van de wedstrijd drukte.

RC Wageningen Dames voor hun eerste wedstrijd

Het ei was gelegd, of zoals speelster Jopie Wessels het na afloop van die wedstrijd uitdrukte: "Toen ik van het veld af kwam, dacht ik: dit blijf ik doen!" En zij niet alleen. Want behalve in Wageningen kwam het damesrugby in rap tempo

van de grond in steden als Nijmegen, Apeldoorn, Middelburg, Eindhoven, Breukelen en Delft. Clubs waar de mannelijke rugbyers zonder uitzondering meewerkten aan de start van damesrugby.

Want dat was nog wel nodig. Bij veel andere clubs waren de heren daar namelijk nog niet klaar voor en voerde vooral veel argwaan de boventoon als het om rugbyende vrouwen ging. Marja Verhoef: “We hoorden dat de Delftse studentenclub DSR-C in 1978 bij een lustrum een vrouwenwedstrijd wilde organiseren. Wij hebben ze gebeld en gezegd dat we wel met enkele dames hun team wilden komen aanvullen als ze tekort zouden komen. Wij zijn daar toen met 6, 7 speelsters op 15 oktober 1978 naar toe gegaan, maar er bleek helemaal geen damesteam te zijn. Wel het derde herenteam! DSR-C deed nogal melig en denigrerend tegen ons. De beledigende opmerkingen waren niet van de lucht”.

Ook Hanneke Brouwer kreeg met tegenstand te maken. Zij vlagde al vaker bij de heren van Wageningen en is ook de scheidsrechtersopleiding bij de NSRS gaan volgen. Toen ze vervolgens werd ingedeeld bij een competitiewedstrijd van de Arnhemse Pigs, weigerden de mannen aanvankelijk te spelen onder leiding van een vrouwelijke scheidsrechter. “Ze wilden me zelfs niet binnen in hun clubhuis ontvangen”, herinnert Hanneke zich. “Maar dankzij hun aanvoerder is het er toch van gekomen, Hij zei zo iets als: ‘Hup vooruit, het veld op en spelen.’ Toen moesten ze wel. Na afloop kreeg ik schoorvoetend te horen dat ik toch niet slechter had gefloten dan een mannelijke ref. Dat heb ik toen maar als een compliment opgevat.” Hanneke zelf was in 1975 ook bij die eerste dameswedstrijd, maar niet als speelster. “Mijn vriend rugbyde zelf en vond het geen goed idee dat ik ook ging spelen. Twee jaar later ben ik toch de wei in gegaan. En het rugby heeft me daarna nooit meer losgelaten.”

In de jaren na 1975 werden vooral losse wedstrijden gespeeld, met onder andere Wageningen, The Rams en The Wasps. Hanneke: “Je moest toen wel alles zelf regelen en uitzoeken, want we hadden geen steun van de Nederlandse Rugby Bond. Ik weet nog wel dat we meerdere gesprekken hebben gehad in Hilversum met de toenmalige directeur Jan de Groot, maar die wilde er nog niks van weten. Nou vooruit dan, we mochten wedstrijdjes spelen van 2 x 25 minuten, een soort mini-rugby, dat mocht dan nog wel. Maar daar kwamen wij niet voor: wij wilden volwaardig lid zijn van de bond en volwaardig rugby spelen! We hebben hem toen zelfs gewezen op het bestaan van de Emancipatiewet zodat de NRB ons wel móest erkennen.”

Die tijd herinnert zich Miriam Wasterval van het Zeeuwse Oemoemenoe ook nog heel goed. “De speelsters waren bijvoorbeeld niet verzekerd ondanks dat ze wel contributie betaalden. Dat vonden vooral ouders heel risicovol en verboden daarom hun dochters om te rugbyen. Maar er waren ook geen velden, geen scheidsrechters, geen wedstrijden en pas als de mannen klaar waren konden wij de kleedkamers in. De bond regelde gewoon helemaal niks.

GOLDEN GIRLS

De rugbyfamilie bruist en borrelt altijd van ideeën en plannen, met meestal gezelligheid als doel en vaak ook als middel. Veel van die ideeën verdwijnen weer even snel als ze opkwamen, soms om plaats te maken voor nóg betere ideeën (een proces dat doorgaans gelijke tred houdt met voortschrijdende alcoholinname). Maar het is ook zeker geen uitzondering dat een plan tot bloei komt.

Dat laatste gebeurde Els en Trudi ergens begin 2000. De dames kenden elkaar nog van toen ze samen speelden voor ESRC the Elephants. Els was oorspronkelijk afkomstig van RC Ducks uit Boxtel, waar ze met de heren meespeelde. Trudi speelde vanaf de start van het Elephants damesteam mee en haalde menig speelster uit de omstreken (waaronder Els) over om ook bij de Eindhovense Studenten te komen.

Trudi en Els, de original Golden Girls

Jaren later troffen Els en Trudi elkaar weer eens, tijdens een van de eerste edities van het inmiddels befaamde jaarlijkse Ameland Beachrugby toernooi, dat is opgezet door Ger van Langen een voormalig Ducks-speler. En daar, op het Amelandse strand, ontstond het idee van de Golden Girls: een invitatie team voor dames die hun twintiger (en soms ook dertiger) jaren al hadden zien komen en gaan, maar die het rugbyen en de gezelligheid nog niet wilden missen.

Het initiële doel van de Golden Girls was om als team mee te doen aan de volgende editie van Ameland Beachrugby. Direct werd ter plekke gestart met de werving van teamgenoten. Zelf een aantal Amelanders werd geënthousiasmeerd. Nog hetzelfde weekend leek het team voor het volgende jaar in kannen en kruiken. Bij aankomst op Ameland een jaar later volgde echter een koude douche. De enthousiaste locals van het jaar daarvoor hadden zich met een eigen team ingeschreven. De Golden Girls hadden het nakijken. Maar rugbyers zouden geen rugbyers zijn als ze bij tegenslag de handdoek in de ring gooiden. De G-Girls maakten er het beste van. En ook al was het die eerste jaren soms schrapen om het team gevuld te krijgen, langzaam maar zeker kreeg een heus Ameland Beachrugby-fenomeen gestalte. De kenmerkende gouden Golden Girls-jasjes deden hun intrede.

Gaandeweg werd het team steeds beter bevrouwd, zeker toen een groep (oud-)Elephants besloot om in te stappen. Deze dames waren tot dan toe terughoudend geweest vanwege de verplichtingen van hun jonge gezin. Maar de Golden Girls tackelden dat bezwaar simpel en effectief: op Ameland werd een boerderij afgehuurd en de oudste dochter van Trudi werd met een paar vriendinnen ingeschakeld als

DE STRIK

Sarah Paardekooper, Ally Hurley en Yvonne Versluijs richten in oktober 2014 het LSVR (Leidsch Studenten Vrouwen Rugby) op. Net als aan de andere universiteiten van Nederland werd er nogal moeilijk gedaan over vrouwen die rugby wilden spelen. Maar de drie oprichtsters hadden al snel een team bij elkaar en de 'Heeren' van het in 1960 opgericht 'LSRG' konden niet anders doen dan de dames opnemen in hun 'Gezelschap'.

Waar de mannen 'Dé Das' krijgen als zij een bestuursfunctie hebben bekleed werd er voor de vrouwen 'Dé Strik' in het leven geroepen.

Elke dame die zich aanmeldt om te gaan rugbyen bij LSRG krijgt de 'puppystrik'. Dit witte 'vodje' wordt met de hand in skyblue en maroon geschilderd en uitgereikt aan de rugbymaagd. Na vijf (competitie)wedstrijden krijgen de doorzetters 'de Strik'. Maar dat is dus nog niet 'Dé Strik', want die wordt alleen vergeven aan degenen die een bestuursfunctie bekleden of zich op een andere manier verdienstelijk hebben gemaakt voor het damesrugby van 'Het Gezelschap'. De Strik en Dé Strik worden van hetzelfde materiaal gemaakt als de das en Dé Das' van de heren en de draagsters van 'Dé Strik' worden vanzelfsprekend uitgenodigd voor het 'Dassendiner', de belangrijkste bras en zuippartij van het bestuur.

Oprichtster Yvonne Versluijs schreef voor het tweede Lustrum van de 'DXV' het volgende eerbetoon in het jubileumboek 'De Strik van Staal'.

De Puppystrik, hoe mooi hij tegenwoordig ook is, is slechts het begin. Draag hem met trots, maar laat het niet te lang duren voordat u een echte verdient. Ga daarna voor het hoogst haalbare, dé strik. Er is niets mooiers dan elke ochtend wakker worden en dé prachtige strik op uw nachtkast te zien schitteren. Ik raad iedereen aan om een bestuursjaar tenminste te overwegen. Wat is nu meer vervullend dan uw leven lang herinnerd te worden aan die gouden tijden?

Wat een hel zou het dan ook zijn, als u op een ochtend wakker wordt zonder enige strik. Helaas is dit al enkele dames overkomen in de afgelopen jaren – shame on you. De strik is van onschatbare waarde. Zo was een niet nader te noemen teamgenoot afgelopen Pan () vale nog in tranen omdat haar geliefde strik zijn graf had gekregen in de Leidsche grachten. Enige troost; de herinneringen, die prachtige momenten die u meemaakte met uw strik, blijven voor altijd. Mocht u toch uw strik per abuis een keer vergeten, neem dan een voorbeeld aan Femke, die tijdens de Amsterdam 7's met een geile bellyshot en een halve lap dance de show stal op het hoofdveld. Als we niet kunnen genieten van uw strik, dan graag van uw enthousiasme!

Doedelzak

Alles hebben we zelf moeten pionieren. Als wij een wedstrijd wilden spelen, belden we andere clubs op om een paar vrouwen te sturen. Dan kon het gebeuren dat er een team stond met bijvoorbeeld twee speelsters uit Den Helder, drie uit Hoorn en vijf uit Maastricht. Maar dan konden we in ieder geval spelen."

Pas in 1980 werd een eerste dames-rugbytoernooi gehouden waarbij de winnaar zich officieus Nederlands Kampioen mocht noemen. Dat was in Nijmegen op het Marikentoernooi van The Wasps. Acht vrouwenteams uit heel Nederland speelden daar om de titel die - hoe kan het ook anders - naar RC Wageningen ging die in de finale Greate Tryn uit Leeuwarden versloeg.

Marja Verhoef van RC Wageningen ontvangt de beker voor het eerste officieuze landskampioenschap in 1980

Onder de bezielende leiding van toenmalig bondsvoorzitter Bert Bode werd ook in 1980 het LOD opgericht, het Landelijk Overleg Damesrugby. Voorzitter werd Arnhemmer Wiebe Uithof die even later lid zou worden van het overkoepelende bondsbestuur met als voornaamste portefeuille Damesrugby. Het LOD-voorzitterschap werd vervolgens voortvarend opgepakt door Jeanette Bakker, partner van wijlen Leo van Herwijnen.

Wiebe: "Vanuit de NRB nam ik ook zitting in het Europese FIRA-bestuur, de voorloper van wat nu Rugby Europe is, ook met de portefeuille Damesrugby. Er stonden namelijk in veel meer Europese landen opeens dames op die rugby wilden spelen. Mooi om te zien dat het damesrugby zich in 2025 tot een hoog niveau heeft ontwikkeld. Ik zie soms wedstrijden op de televisie met een topniveau aan techniek, tactiek, snelheid, kracht en balvaardigheid. Fantastisch." Wiebe's vrouw Heleen Drijver speelde in 1975 ook mee. Zoon Jorit speelt bij The Pigs, net als zijn oudste kleinzoon. En de vrouw van Jorit speelt damesrugby in het combiteam ARC The Pigs/NRC The Wasps. Kortom een echte rugbyfamilie. Gelukkig kan Wiebe er nog steeds van genieten.

Op 18 juni 1983 kwam dan eindelijk het verlossende woord uit de Algemene Leden Vergadering van de Nederlandse Rugby Bond uit Hilversum waar de bond destijds was gezeten en werd damesrugby in Nederland officieel erkend. "Maar daarvoor speelden we al tegen Franse, Belgische en Engelse teams", laat Hanneke Brouwer weten. "Bijvoorbeeld tegen Bourg-en-Bresse in Frankrijk. Stonden we op het veld, bleken zij ook in paarse shirts te spelen..."

Ook de eerste, echte officiële damesinterland die ooit in de wereld is gespeeld, had plaats op Nederlandse bodem. Nederland – Frankrijk stond op 13 juni 1982 op de agenda. “Maar opeens moest het veld van het Nederlands Rugby Centrum in Hilversum plotseling worden omgeploegd“, herinnert Hanneke zich nog. “Niemand wist waarom dat moest, volgens boze tongen waren we gewoon niet welkom in Hilversum. Maar gelukkig was URC bereid haar accommodatie aan te bieden. Die interland werd daar een fantastisch succes met meer dan driehonderd toeschouwers. We verloren wel met 0-4, ik zie die full-back van de Fransen nog die try drukken!”

Actiemoment uit de 1^e damesinterland Nederland – Frankrijk op 13 juni 1982 in Utrecht

Gepionierd werd in die eind zeventiger jaren ook in het zuidwesten van Nederland. Daar stond Miriam Wasterval aan de basis van het damesrugby bij Oemoemenoe. “Een vriendin wees me op een advertentie in de Provinciale Zeeuwse Courant dat Oemoemenoe dames zocht om de gaan rugbyen. Ik had daarvoor al van alles gedaan, zwemmen, paardrijden, hockey, judo en ja, ook voetbal. Daar werd ik helemaal ongelukkig van. Dus kwam dat bericht over rugby precies op tijd. Kwamen we met tien meisjes (ik was toen pas 17) opdraven. Ik weet alleen nog dat er niks was georganiseerd, er was geen veld, er waren geen wedstrijden, geen trainer. En dan waren er natuurlijk nog mannen die het maar niks vinden dat wij er waren: ‘die vrouwen kunnen niet tackelen, zijn bang dat hun nagels afbreken’, dat soort dingen.”

Uiteindelijk kwam het toch nog goed met de dames van Oemoemenoe, mede door de onverschrokken inzet van onder andere Miriam, want de dames zijn één keer officieus (1983) en één keer officieel landskampioen (1987) geworden. ”

Leonardus von Hamschmidt

“Vorige week heb ik gehoord dat mijn turfjes van toen, nu volwassen senioren, nog steeds de move gebruiken die ze vroeger naar mij hebben vernoemd: Code Annetje.”

Annette Jacobs, speelster op het 1e onofficiële WK in Nieuw-Zeeland in 1990 in ‘50 Jaar The Dukes’.

superster Portia Woodman (13) en Jennifer Crawford (10).

BARCELONA 2002

Jolanda Kramer kennen we nu als scheidsrechter op de velden. Ze begin bij ARC The Pigs in Arnhem in 2000. De Pigs clusterden met The Wasps uit Nijmegen en Jolanda viel al snel als Prop op bij Yvonne Bouman die behalve coach bij ‘de Wapsen’ ook assistent-coach bij het Nederlands team was. “Ik kwam er nieuw bij, maar met de kennis van nu was het niet zo’n beste voorbereiding. Er waren veel nieuwe meiden, maar ze werden niet goed begeleid in ‘het spelletje’.” Tessa Kocken was nu captain en met haar 26 jaar een van de ‘veteranen’ in het team van coach Julius Breinburg. “Ik had het als captain moeilijk met sommige beslissingen van Julius. We hadden twee jaar getraind en gespeeld op onze posities en vlak voor het toernooi waren er ineens een boel wissels. Dat zorgde ervoor dat het vertrouwen bij een aantal speelsters al voor de eerste wedstrijd weg was.” Over die eerste wedstrijd wil ze nog steeds niet spreken, Amerika denderde met 87-0 over Nederland heen. Wederom was een plaats bij de onderste acht het lot van de Oranje dames. De volgende wedstrijd tegen Kazachstan was er een die bol stond van hard spel, frustraties en kaarten. Sandra Veerman, Tweederijer van Wageningen, “We hadden een gefrustreerde ref die na zeven gele kaarten de wedstrijd niet meer in de hand had en mij een rode kaart gaf nadat ik een ruck in struikelde.”

Sandra Veerman krijgt rode

De pot ging verloren met 10-37 en de vrouwen eindigden in de strijd om de 13^e tot 16^e plek. Tessa Kocken, “We speelden eerst tegen Japan en we hadden natuurlijk een overwicht in de scrum, maar Julius koos voor lijnspel en daar wist Japan

wel raad mee. Het was een teleurstellende wedstrijd die in een 37-3 nederlaag eindigde.” Voor de laatste wedstrijd moesten ze vier uur rijden naar Zaragoza. Duitsland was de tegenstander en alhoewel het om de 15^e, een-na-laatste, plek ging bleef het toch Nederland – Duitsland. Jolanda Kramer, “Ik startte alleen tegen Duitsland. Het was de eerste interland die ik won, 19-20. Ik heb de wedstrijdposter nog op de wc hangen.”

Met de wedstrijd op 24 mei 2002 tegen de Oosterburen kwam (voorlopig) een einde aan deelname van Oranje op een Wereldkampioenschap rugby. Dit jaar waren de meiden er heel dichtbij tijdens het kwalificatietoernooi in Dubai. Het volgende WK in Australië is in 2027, als Nederland zich daarvoor plaats komt er een einde aan 25 jaar ‘droogte’. De deelname aan de toernooien van 1991, 1998 en 2002 hebben echter voor herinneringen gezorgd die niemand de speelsters en staff kan afnemen.

Doedelzak

rugbyland was vonden sommige speelsteres wel jammer, maar het feit dat familie, clubgenoten en vrienden bij alle wedstrijden waren maakte natuurlijk veel goed. Er was een formaat gekozen dat bij een verliespartij in de poule een plek bij de bovenste acht meteen onmogelijk was, dus was de openingswedstrijd tegen Canada van levensbelang. Vooral in de eerste helft speelde Nederland een beresterke wedstrijd waarbij ESRC Elephants fullback Wieneke Tielen indruk maakte met haar explosieve acties. De twee helft duurde helaas te lang voor Nederland en Canada, die als vierde zouden eindigen, won met 16-7. In de tweede poulewedstrijd werd Zweden met 44-0 opzijgezet mede door drie try's van Minke Docter.

Het shirt van 'Pim' van Waveren in de Rugby Hall of Fame.

Door de nederlaag tegen Canada kwam Nederland in de onderste helft van het schema met een cruciale wedstrijd tegen Ierland om in ieder geval nog voor plek acht te spelen. Er leefde al een tijdje onvrede bij vooral de dames van SRC Thor, in

die tijd onder leiding van Theo Sniijders een bijna onverslaanbaar team. Anne-Mieke van Waveren, "In 1998 was ik veel rugbywijzer en Theo was een visionair, ik heb zoveel van hem geleerd." De Ieren stonden bekend om hun lange trappen en volgens velen stond de verkeerde fly-half in het veld. Minke Docter, "We hadden Sabine Hoefsloot op 'Tien' moeten hebben om de ballen ver te kicken en het spel naar hun te verplaatsen, zeker toen we met nog vijf minuten te gaan met 18-10 voorstonden". De scheidsrechter leek ook wel een goede bekende van de Ierse dames die constant overlegden en de frustratie nam toe. Een onnodige overtreding zorgde voor een snel genomen penalty en try waar Oranje niet op bedacht was en Ierland sleepte er uiteindelijk een 21-18 zege uit. Minke, "Ik was Woman of the Match, maar de teleurstelling was zo groot, het was zo onnodig. Na de wedstrijd kreeg ik nog een dopingcontrole. Ik kende de vrijwilligster die stond te kijken hoe ik in het potje plaste, dat maakte het wel erg ongemakkelijk."

De laatste twee wedstrijden werden met 61-0 en 67-3 van respectievelijk Rusland en Duitsland gewonnen waarbij Minke Docter haar totaal aantal try's naar negen bracht waarmee ze top tryscorer van het toernooi werd. Alhoewel het toernooi misschien sportief een tegenvaller was vermaakten de dames zich uitstekend op het eindfeest. Alle teams kwamen samen in een grote hal. Eerst was er een diner en daarna disco. Ze wisselden onder andere shirts uit. Toen Hagar Cappens, prop van RUS, op een tafel ging staan, en op het nummer 'Boom Chicka Boom' begon te dansen kreeg ze echt heel de zaal mee. Marion van den Hoogen, "We hebben toen nog de WK-bokaal gestolen, maar ook weer netjes teruggegeven. Het positieve aan het toernooi was dat we een hecht team waren. Zo veel met elkaar trainen en spelen schept toch een band." Minke Docter is nog steeds gedeelde derde top tryscorer van alle WK's, samen met de Engelse Sue Day. Nummer een is

DENDERMONDE 2019

Met afstand de goorste toernooi ervaring ooit heb ik opgedaan bij Flanders Open Rugby 2019 – daarnaast was het natuurlijk ook onvergetelijk gezellig. Bij dit après-ski gekleurde toernooi gingen we de eerste avond in onze dirndls en lederhosen vol aan de Kriek. Uiteraard waren we niet de enige drinkende gekken en later op de avond werd dat meer dan duidelijk. Nietsvermoedend danste ik met Gaya de sterren van de hemel, toen ik langs mijn veel te korte rokje wat warmte en nattigheid voelde. Ik keek geschrokken om en zag dat een ladderzatte Ier tegen me aan stond te plassen! Dit was voor het eerst dat ik een man een vlakke hand in het gezicht heb gegeven.

Plas lijkt wel het thema te zijn van Dendermonde 2019: toen we twee dagen lang adembenemend spel hadden geleverd en netjes in de bovenste helft van de Beer Cup waren geëindigd (13^e van de 28) en twee keer een derde helft hadden uitgespeeld, was ik op. En velen met mij. Gelukkig was het niet erg om uit vermoeidheid je teamgenoten kwijt te raken, want de kans was groot dat je na 20 meter toch weer een RUSje tegenkwam; moe, verdoofd, dronken, met de nieuwe rugbymanvlam of gezellig kletsend bij elkaar.

Maar ik was alleen; bij dit plasincident was ik alleen. Ik moest nodig, maar zoals jullie weten zijn bij het skere tentenkamp de dixies niet voorzien van

toilet papier en moest ik dus terug naar de tent. Ik had een etuitje bij me waar mijn muntjes in zaten en in mijn geval ook nog € 20. In mijn ene hand toilet papier en in de andere alles van waarde. Heerlijk ontlaadde ik op de gore dixi. Eenmaal terug bij de tent keek ik naar mijn hand en vroeg me ten eerste af wat dat toilet papier er nog in deed...Kut, kut, kut... hoe kon ik me nu afvegen met mijn geld?! Schaterend van het lachen liep ik terug naar de dixi met het doel om mijn etuitje uit de pot te vissen. Hoe dom kon ik zijn? Langzaam maar zeker verzamelden zich steeds meer RUSjes om de dixi. Bulderend van het lachen vormden we weer één geheel en zijn we mijn laatste muntjes op de tribune voor de mannenfinale (Scav Metal N Roof vs. Jägerbombers) op te gaan drinken.

Verder is dit het toernooi waar Irene's one-night-stand zijn trouwring verloor in de RUS-tent en haar bijna een aanzoek wilde doen toen ze hem vlak voordat hij naar huis ging, terugvond. Ook is het die keer dat Tam nog één keer met Hunter ging; Elfie bijna non-stop aan het rugbyen was met welk bevriend team dan ook; Gaya, Lieke, Aisha en ik voor een fotoshoot werden gevraagd, waar we de resultaten nooit van hebben ontvangen; Majella bijna geplet werd door een man in speedo die dacht dat hij vanaf een ton in de menigte kon springen; en Kleppie (Hedda) waarschijnlijk weer wat gejat heeft. Al met al een onvergetelijke rugbyervaring!

Joni Flipse (Uit 'Time of Your Life', RUS 2016-2021)

De PRIJZENKAST: HET KAMPIOENSKLEED

Hoe het Nederlands damesrugby op de kaart is genaaid

In februari 1979 ontstond bij rugbyclub Oemoemenoe het idee om ook een damesteam op te richten. De club, ooit gestart door Middelburgse rugbyers, kende tot dan toe alleen heren. Rien Mondeel vond dat daar verandering in moest komen en liet een advertentie plaatsen: “Wij zoeken vrouwen die willen rugbyen.”

Eerste EZRC Oemoemenoe damesteam

Miriam Wasterval en een vriendin lazen het bericht, keken elkaar aan en besluiten: *We gaan eens kijken wat dat is, dat rugby.* In een gymzaaltje verzamelden vijf nieuwsgierige meiden van de middelbare school zich voor de uitleg. Uiteindelijk melden zo’n zeventien vrouwen zich aan. Miriam, met ervaring in reddend zwemmen, judo, voetbal en hockey, doet mee – zelfs terwijl ze nog herstellende is van Pfeiffer. Ze wordt meteen wedstrijdsecretaris en gaat landelijk op zoek naar andere vrouwen die willen spelen.

Dat zoeken was nodig, want damesteams waren zeldzaam. Soms vertrok Oemoemenoe met zeven vrouwen op pad, om ergens in Nederland samen met andere clubs een team te vormen. De speelvelden varieerden van weilanden tot plekken waar net de koeien waren vertrokken, en vaak speelden ze tussen andere wedstrijden in, zonder inspraak in de scheidsrechter. Langzaam ontstond er landelijk overleg tussen damesteams, met één missie: erkenning door de rugbybond. Zo niet, dan zouden ze zelf een bond en competitie oprichten. In 1979-1980 kwamen er steeds meer teams en werd het seizoen afgesloten met een landelijk toernooi. De winnaar mocht zich landskampioen noemen – officieus, maar toch mooi voor het visitekaartje.

En toen... was daar ‘het kampioenskleed’. Omdat er geen beker of officiële prijs bestond, besloten de vrouwen zelf een trofee te maken: een wandkleed in de vorm van Nederland, met daarop alle clubs die toen een damesteam hadden. Een van de vervolgprizen waren verschillende kleine wedstrijdshirtjes in clubkleuren aan een waslijn. Het meesterwerk werd gemaakt door de vrouwen van Castricum, omdat daar in 1982 het kampioenschap werd gehouden. De bond bleef sceptisch. In het seizoen 1980-1981 werd er voorzichtig een ‘bondje’ opgetuigd, en in het seizoen 1982-1983 kwam er eindelijk een besluit van de NRB. Tijdens de ALV van NRB in juni 1983 werd per stemming beslist dat

spelen. Dat werd door veel Nederlandse coaches gezien als vriendjespolitiek. Ook het feit dat ik mijn vrouw selecteerde was veel over te doen.” Doordat er nauwelijks sponsoring was moest het toernooi in negen dagen worden afgewerkt. Nederland begon tegen een van de kanshebbers de Verenigde Staten. Anne-Mieke ‘Pim’ van Waveren vertelt. “Ik was net bij het team en vond alles eigenlijk geweldig ondanks het feit dat we slecht behuist waren en nauwelijks te eten kregen. Ik had zelf eten meegenomen, maar omdat het constant regende was alles verrot. Amerika was zwaar favoriet maar tijdens die wedstrijd in Pontypool was het zo koud en nat dat die meiden stonden te verkleumen. Wij konden beter met het weer omgaan, ondanks dat de bal vaak stilviel in een ‘pool’ water. We verloren uiteindelijk met 0-7.” De tweede poulewedstrijd was tegen de Sovjet-Unie en was een makkelijke prooi, 28-0. De Sovjetvrouwen waren toen al begonnen met het verkopen van hun trainingspullen en souvenirs die ze hadden meegenomen om eten te kunnen kopen.

Nederland speelde nu in de Plate tegen gastland Wales op Cardiff Arms Park. Na een geweldige wedstrijd die de dames met 3-6 wonnen stonden ze in de halve finale van de Plate tegen Spanje. Het werd de vierde wedstrijd in 7 dagen. Pim, “We waren tegen Spanje zo verzwakt door het gebrek aan goede voeding dat we eigenlijk gewoon geen puf meer hadden.” De wedstrijd ging met 0-8 verloren en Nederland eindigde als gedeelde zevende van de twaalf teams. Nieuw-Zeeland won de eerst WK-finale met 19-6 van Engeland.

AMSTERDAM 1998

Het volgende WK van 1994 zou in Nederland zijn, maar er was bezwaar tegen het feit dat Groot-Brittannië als één team meedeed. Onder andere Frankrijk en de Nederlandse (mannen) bondscoach Denis Power vonden dit slecht voor de ontwikkeling van het vrouwenrugby in Wales en Schotland. Het toernooi werd eerst afgelast, maar uiteindelijk werd er toch een toernooi in Schotland georganiseerd waar o.a. Nederland, Spanje en Nieuw-Zeeland niet aan meededen. Om de twaalf deelnemers compleet te maken speelde er zelfs een team van Schotse studentes mee.

Nederland kreeg alsnog het volgende WK van 1998 toegewezen. Het was voor NRB-voorzitter Eddy Bikker een prachtige mogelijkheid om het een jaar eerder geopende Nationaal Rugby Centrum Amsterdam te presenteren aan de rugby wereld.

De verwachtingen waren hooggespannen. De latere captain van de ‘Supergirls’ Marion van den Hoogen, “We waren automatisch geplaatst en gingen vol in de voorbereiding. In de globale ranking stonden we op dat moment negende.” Vergeleken met 1991 was er veel veranderd. Ginny Hamilton, “We waren met coach Michael Patrick eerder naar de Hong Kong 7’s geweest, en de sfeer was erg goed. Er was echt veel aan randvoorwaarden gedaan, zo hadden we bijvoorbeeld een ‘metal coach’.” Tessa Kocken, tweede center van RUS, “We kregen aparte looptraining als driekwarters van Richard van den Broek.” Minke Docter weet nog dat er ook aandacht voor voeding was. “We hadden op een gegeven moment een discussie over wel of niet creatine nemen. Het zou helpen met spieropbouw, maar was het wel legaal?” Dat het WK niet in een ver, echt

ORANJE DAMES OP HET WK

"Ik vind ook dat vrouwen hun eigen doelen moeten stellen en niet in de pas moeten willen lopen met de mannen. Zo moeten voor zichzelf opkomen. Alleen dan win je aan respect en kun je je basis verbreden omdat het dan iets van jezelf is"

Julius Breinburg, bondscoach tijdens WK 2002

Wat de Heren al veertig jaar niet lukt, flikten de Oranje Dames drie keer, namelijk uitkomen op een Wereldkampioenschap rugby. Nederland was erbij op het eerste WK in Wales dat door een paar eigenwijze dames zo goed als zelf werd georganiseerd in 1991. In 1998 was het een 'thuiswedstrijd' die teleurstellend verliep in Amsterdam en in 2002 eindigden de Oranje Leeuwinen als een-na-laatste. Hoe kijken de speelsters en staf op deze drie WK's terug? *Bier, Bloed & Modder* ging terug in de tijd.

WALES 1991

Nederlands was net als de andere landen uitgenodigd om deel te nemen aan het eerste WK. In de aanloop naar het toernooi in Wales vond een 'Women's World Rugby Festival' plaats in Nieuw-Zeeland. Een Nederlands team, onder leiding van coach Dirk Plomp, speelde daar interlands tegen de Sovjet-Unie, Amerika en het thuisland, maar ook een aantal 'warm-up' wedstrijden tegen lokale teams. Van 19 augustus tot en met 1 september speelden de vrouwen maar liefst twaalf wedstrijden waarvan ze er vijf wonnen waaronder de test tegen de Sovjet-Unie met 12-4. Een van de speelsters was Beatrice 'Trix' Terpstra. De scrum-half van SRC Thor weet nog goed dat ze waren ondergebracht in een soort hostel waar ook het Leger des Heils zijn werk deed. Op een dag stond ze met haar zus Inez in de lift toen er een verwilderde man instapte. "Wij hebben een kleurtje en nadat de man ons van top tot teen had opgenomen vroeg hij out of the blue 'van welk ras zijn jullie?'. We wisten even niet hoe we daarop moesten reageren. De tijd leek daar stil te hebben gestaan bij familie die we bezochten, het was net Nederland in de jaren '50.

De selectie voor het WK in Wales 1991

Als laatste voorbereiding op het WK speelde Nederland in Frankrijk een voorloper van wat nu de 6 Nations zou zijn. Bondscoach Dominique Danton had het als Fransman niet makkelijk met zijn 'French Flair' van spelen. "Dat viel niet best bij de Nederlandse coaches. DIOK was toonaangevend met voorwaartsen spel en zo trainden hun dames dus ook. Ik nam niet de beste speelsters mee, maar wel de beste combinaties en speelsters moesten meerdere posities kunnen

damesrugby officieel deel van de bond zou worden, de vrouwen gingen niet meer weg. Damesrugby was een blijvertje.

Het kampioenskleed, dat fier boven de deur van het clubhuis van Oemoemenoe hangt, werd daarmee niet zomaar een prijs, maar hét symbool van lef, creativiteit en de vasthoudendheid waarmee een handvol pioniers het damesrugby in Nederland op de kaart zette. En ja, dat mag je best letterlijk nemen.

Kap'tein Aardbei

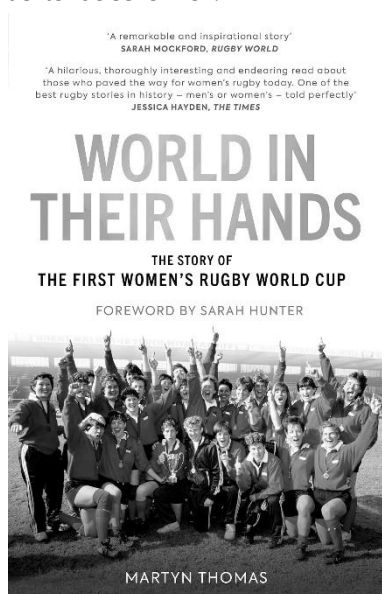
Een leuk weetje over vrouwenrugby is dat de eerste geregistreeerde vrouwelijke rugbyspeler Emily Valentine was. Zij viel in voor het team van haar broers toen ze een speler tekortkwamen en scoorde zelfs een try in de wedstrijd. Dit gebeurde rond 1884 en ze wordt beschouwd als de eerste officiële vrouw die rugby speelde.

MARTYN THOMAS - WORLD IN THEIR HANDS

Eigenlijk voelt het te zot voor woorden om dit te typen: het was pas in 1991 dat het eerste WK vrouwenrugby plaats vond. Dat is na de val van de muur, na de lancering van de Hubble telescoop en na de geboorte van Taylor Swift.

Een groep vrienden vond het ook lang na de houdbaarheidsdatum en sloeg de handen ineen om tot de organisatie van de allereerste Women's Rugby World Cup voor elkaar te krijgen. Met geen budget en weinig steun maar met een sterke vastberadenheid was het in Wales waar het toernooi werd gehouden. Deborah Griffin, Sue Dorrington, Alice Cooper en Mary Forsyth waren de dames die de handen ineen sloegen en zich weigerden neer te leggen bij "nee". Het boek wat Martyn Thomas geschreven heeft over deze pioniers en hun prestatie, geeft een kijkje achter de schermen.

Het boek is dus geen analyse van de wedstrijden of de speelstijl. Het is vooral een mooie inkijk in het pionierswerk wat deze dames hebben neergezet. Niet alleen deze dames, overigens. Nederland hoorde bij de deelnemende landen en de Utrecht Shield is niet voor niets vernoemd naar de Domstad. 1991 Was echt het beginpunt op mondiale schaal; pas in 2009 werden 1991 én 1994 door de internationale bond

met terugwerkende kracht als officiële WK's erkend.

Een kleine kritische noot zit hem vooral in de context. In het boek komt naar voren dat de USA (!) verder was ontwikkeld op speelgebied maar dat blijft verder wel hangen. Maar dat is misschien ook helemaal de bedoeling niet. Als historisch duidend werk is het waardevol. Het laat zien dat er kei- en keihard gewerkt is voor het bestaan van vrouwenrugby en bijbehorend WK en menigeen zou er goed aan doen zelf dit boek eens te gaan lezen. Dames om te zien dat vechten tegen de bierkaai geweldige resultaten kan opleveren. En voor heren omdat ze misschien iets meer begrip hebben voor waar de dames vandaan komen. Dan brengen we met zijn allen de mooiste sport ter wereld weer een paar stappen verder.

'World in their hands' koop je natuurlijk bij je lokale boekhandel, zo steunen we onze middenstand.

Peter

DE BESTE SPEELSTER VAN DE WERELD

Kelly van Harskamp werd op 29 december 2011 door het gezaghebbende magazine Scrum Queens verkozen tot beste Rugby Sevens speelster van het jaar. World Rugby, of toentertijd de International Rugby Board had nog geen officiële verkiezing. Dat kwam pas in 2013 en toen werd 'The tall flying Dutch woman' ook genomineerd, maar ging de prijs naar de Nieuw-Zeelandse Kayla McAlister. Maar hoe werd een speelster van RC The Bassets uit Sassenheim de 'beste van de wereld'?

Kelly was zeven jaar oud toen ze 'op rugby ging'. Haar vader Tinus was een van de oprichters van The Bassets en speelde jaren fly-half. Moeder Henny richtte mede het eerste damesteam op en broer Luuk was al een paar jaar aan het spelen. Toen ze zeventien jaar oud was ging ze met haar vriend Benjamin Blom naar een training van Nederland Onder 18. Het Nederlands damesteam trinden op het veld ernaast en haar schoonmoeder moedigde haar aan om mee te doen. Toenmalig bondscoach Gary Jefferies gaf Kelly een kans en die greep ze met beide handen aan, ze scoorde drie keer tijdens het partijtje. Een maand later speelde ze haar eerste toernooi in Madrid.

Met haar explosieve versnelling, sidestips van beide benen en 'sneaky dummy's was ze gemaakt voor 7's. Vanaf 2006 maakte ze deel uit van het Nederlands 7's team en speelde in Hong Kong haar eerste buitenlandse toernooi. Met haar lengte en dodelijk hand-off was ze een constante pest voor haar tegenstanders. Ze speelde vervolgens op alle EK's en WK's. In 2009 werd Nederland 13^e ondanks een verrassende overwinning tegen Frankrijk in de eerste wedstrijd. Vier jaar later in Moskou eindigden ze als tiende nadat ze derde in een Poule des Doods' met de latere finalisten Nieuw-Zeeland en Canada waren geworden. Maar twee jaar daarvoor werd ze dus uitgeroepen tot beste Sevens speelster ter wereld. In 2011 speelde Kelly drie maanden in Nieuw-Zeeland en kwam super fit en gemotiveerd terug voor de World Series. Haar uitverkiezing bewijst ze als ze een geweldige try scoort op Twickenham in de finale tegen Engeland. Nederland is dan volop in voorbereiding voor de Olympisch Sevens in Rio in 2016. Maar het botert niet in de groep en Kelly mist haar Bassets Babes. Op 4 augustus 2014 kondigt ze haar afscheid als pro-speler aan, een behoorlijke aderlating

Kelly met hondje 'Seves'

voor het team. In 2018 wordt ze met haar Bassets kampioen van Nederland en in 2023 nogmaals met de Waterland/Bassets Cluster. Haar 7's legacy krijgt ze als ze in 2019 door Scrum Queens wordt opgenomen in het 7's team van de jaren 2010 – 2020.

Doedelzak

SPELER PASPOORT

Naam: Gwendolyn Barth

Leeftijd: 38 Jaar

Clubs: RC the Black Panthers Meppel daarvoor 2 jaar RC the Big Stones

Positie: Daar waar het nodig is. Gestart als prop, vervolgens flanker, center en fly half met tussendoor zo'n beetje alle andere posities als dat handig was. Behalve lock, dat is met 1.64m lastig combineren met die reuzen naast me.

TATTOOPASPOORT

Wanneer: 2021

Artiest: Foxy van The Fox Den in Amsterdam

Ontwerp: Zelf bedacht, maar uitgewerkt door Foxy

Waarom: Ik heb de sport pas op latere leeftijd ontdekt, maar was sinds de eerste training verkocht. Ik vind het onder andere fantastisch dat er een plek/positie op het veld is voor iedereen. Het beeld dat veel mensen van rugby hebben is

hard en ruig, ik wilde in mijn tattoo dan ook het vrouwelijke met het stoere combineren. In 2021 zijn we RC The Black Panthers gestart met een damesteam. Dat leek me een mooi moment voor het zetten van de tattoo.

Bijzonder detail: Er zit subtiel paars in verwerkt, wat de kleur van de clubshirts en het logo zou worden. Dat wist ik op het moment van

zetten nog niet. O ja, wat sommigen misschien denken, het is geen zelfportret.

Voor een kleurenfoto kijk op de FB-pagina van The Odd-Balls. Heb jij zelf een bijzondere, rugby gerelateerde tattoo, of ken je iemand die dat heeft? Neem dan contact op met ons via BBMfanzine@gmail.com

DE LAATSTE KEER DAT IK EEN JURK DROEG

We schrijven december 1992. Niet kouder of buitengewoon warmer dan een andere december. Wel stijlvoller. De Kerstcommissie had het gewaagde plan opgevat om de piëtistische rugbyers op een actieve manier te betrekken bij 'de grote viering van de geboorte van onze Heer'. Stijldansen onder leiding van Harro Hokse en Cas Meyer.

Iedere rugbyer- en ster verscheen opgetogen in pak of jurk. Carola Persoon was de heldin in haar groen, fluwelen jurk met zilveren slingers met heuse kersballen omfloerst. Heidi van Schayk droeg de ballen in haar oor. Zelf vond ik de revolutie wel groot genoeg door in een, van een toffe vriendin geleende, zwarte jurk te verschijnen. Er waren veel aanmerkingen op de stand van mijn benen en voeten die dergelijke poespas natuurlijk ook niet gewend waren. Natuurlijk werd het weer een geweldige avond. In ieder geval was in dat jaar het kerstdiner nog rijkelijk voorzien van rode port. Iedereen werd door een magische kracht naar de dansvloer gezogen. Het was stijldansen geblazen. Van het eten herinner ik mij niet zoveel meer. Of misschien toch wel. Was dit het kerstdiner waarop Henk v.d. Sluis een skelet van een vis met kop en een mechanische wijze richting Christina's mond bewoog onder het motto "tongzoen"? There was something in the air.

Maar eerst het dansen. De kennis en ervaring om een dans relaxed en zonder een bezweet hoofd tot een goed einde te brengen was nog niet bij iedereen aanwezig. Er werd wat afgezucht en gesteund, maar iedereen deed echt zijn of haar best. Toch was de wanhoop één der dansmeesters snel nabij en hij verweet ons dat wij niet serieus ons best deden. Onbegrip alom, er werd toch geknokt en gestreden om er zo goed mogelijk van af te komen? Er kwam meer drank en dans en drank en wat is me daarvan nog herinner is dat ik nog een sigaar gerookt heb en dat ik vast op de gebruikelijke wijze met iedereen over allerlei futiliteiten des levens en over de liefde heb gesproken. Ik ben na zo'n feest dan ook altijd weer boordevol energie. Het was in ieder geval een schitterende kerst op de Zoom. Hoe iedereen, wel of niet alleen, thuis is gekomen is me ontgaan want de port was echt naar mijn hoofd gestegen.

De volgende ochtend kreeg ik van een kameradin een vers kopje mangothee voorgeschoteld.... De gevolgen laten zich raden. Hersteld van de mangothee togen wij ons op de motor naar het clubhuis alwaar het een grote zooi was. Het was weer een goed feest geweest. De moraal van deze story, de moraal van dit verhaal is dat het niet eenvoudig is om om te schakelen van een levensstijl van rugbyvrouw in broek en het zuipen van bier naar het zijn van een vrouw in een jurk snibbelend aan rode port. Het snibbelen van de port was nog het moeilijkst.

Mireille Winkelmolen
Uit Lustrumboek RC
Wageningen 1995

POULE A

ENGELAND		V		VS
VR 22 AUG - 20.30U				
AUSTRALIË		V		SAMOA
ZA 23 AUG - 13.00U				
ENGELAND		V		SAMOA
ZA 30 AUG - 18.00U				
VS		V		AUSTRALIË
ZA 30 AUG - 20.30U				
VS		V		SAMOA
ZA 6 SEP - 14.30U				
ENGELAND		V		AUSTRALIË
ZA 6 SEP - 18.00U				

POULE B

SCHOTLAND		V		WALES
ZA 23 AUG - 15.45U				
CANADA		V		FIJI
ZA 23 AUG - 18.30U				
CANADA		V		WALES
ZA 30 AUG - 13.00U				
SCHOTLAND		V		FIJI
ZA 30 AUG - 15.45U				
CANADA		V		SCHOTLAND
ZA 6 SEP - 13.00U				
WALES		V		FIJI
ZA 6 SEP - 15.45U				

POULE C

IERLAND		V		JAPAN
ZO 24 AUG - 13.00U				
NIEUW-ZEELAND		V		SPANJE
ZO 24 AUG - 18.30U				
IERLAND		V		SPANJE
ZO 31 AUG - 13.00U				
NIEUW-ZEELAND		V		JAPAN
ZO 31 AUG - 15.00U				
JAPAN		V		SPANJE
ZO 7 SEP - 13.00U				
NIEUW-ZEELAND		V		IERLAND
ZO 7 SEP - 15.45U				

POULE D

FRANKRIJK		V		ITALIË
ZA 23 AUG - 21.15U				
ZUID-AFRIKA		V		BRAZILIË
ZO 24 AUG - 15.45U				
ITALIË		V		ZUID-AFRIKA
ZO 31 AUG - 16.30U				
FRANKRIJK		V		BRAZILIË
ZO 31 AUG - 17.45U				
ITALIË		V		BRAZILIË
ZO 7 SEP - 15.00U				
FRANKRIJK		V		ZUID-AFRIKA
ZO 7 SEP - 17.45U				

KNOCK-OUT FASE

KWARTFINALES

WINNAAR POOL C		V		2E PLEK POOL D
13 SEP - 14.00U				
WINNAAR POOL B		V		2E PLEK POOL A
13 SEP - 17.00U				
WINNAAR POOL D		V		2E PLEK POOL C
14 SEP - 14.00U				
WINNAAR POOL A		V		2E PLEK POOL B
14 SEP - 17.00U				

HALVE FINALES

WINNAAR KF1		V		WINNAAR KF2
19 SEP - 20.00U				
WINNAAR KF3		V		WINNAAR KF4
20 SEP - 16.30U				

FINALE

WINNAAR HF1		V		WINNAAR HF2
27 SEP - 15.00U				

WOMEN'S
ENG25

SKY
NET
WORLDWIDE EXPRESS

Care
about
each
other

TURN
OVER
JEUGDHULP

SPORTS
WEAR
DESIGN

ALL ABOUT
RUGBY
www.allaboutrugby.nl

AK *tio*
AED BHV EHBO
Leeuwarden, 0628341557